

STATUT

Socjalistycznego Związku Uczniowskiego

Uchwalony przez Kongres Krajowy dnia 17 maja 2026 roku

Rozdział I Postanowienia ogólne

§1

Organizacja nosi nazwę: Socjalistyczny Związek Uczniowski, posługuje się SZU, dalej zwany „Związkiem”.

§2

1. Socjalistyczny Związek Uczniowski jest dobrowolną, niezależną i samorządną organizacją społeczną zrzeszającą uczniów oraz młodzież identyfikującą się z celami statutowymi Związku.
2. Związek działa na zasadach demokracji wewnętrznej, kolektywnego podejmowania decyzji oraz solidarności organizacyjnej.
3. Do Związku mogą należeć osoby niezależnie od płci, tożsamości płciowej, orientacji seksualnej, narodowości, wyznania lub pochodzenia społecznego.
4. Związek opiera swoją działalność na aktywności członków i członkiń oraz ich bezpośrednim uczestnictwie w działaniach organizacji.

§3

1. Związek działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Związek może współpracować z organizacjami młodzieżowymi, społecznymi i politycznymi w kraju i za granicą, o ile nie stoi to w sprzeczności z jego celami statutowymi.

§4

1. Związek jest niezależny od administracji państwowej, władz szkolnych, partii politycznych oraz organizacji religijnych.
2. Związek działa na podstawie niniejszego Statutu, deklaracji ideowej oraz uchwał władz organizacji.

Rozdział II

Cele i zadania Związku

§5

Celami Związku są:

1. Obrona praw uczniów i młodzieży.
2. Walka o demokratyzację systemu edukacji.
3. Rozwijanie świadomości społecznej, politycznej i klasowej młodzieży.
4. Przeciwdziałanie stratyfikacji klasowej przy użyciu systemu szkolnego.
5. Działanie na rzecz bezpłatnej, świeckiej i powszechnie dostępnej edukacji.
6. Walka przeciwko komercjalizacji edukacji i podporządkowywaniu szkoły interesom kapitału.
7. Rozwijanie współpracy i solidarności między młodzieżą różnych krajów.
8. Upowszechnianie idei socjalistycznych i marksistowskiej analizy społeczeństwa.
9. Rozwijanie niezależnego ruchu uczniowskiego zdolnego do samoorganizacji i działania politycznego.

§6

Związek realizuje swoje cele poprzez:

1. Organizowanie akcji protestacyjnych, demonstracji i kampanii społecznych.
2. Tworzenie lokalnych struktur uczniowskich.
3. Prowadzenie działalności edukacyjnej, wydawniczej i informacyjnej.
4. Organizowanie debat, seminariów i spotkań politycznych.
5. Wspieranie uczniów dotkniętych represjami lub naruszeniem praw uczniowskich.
6. Współpracę z organizacjami pracowniczymi, lokatorskimi, studenckimi i społecznymi.
7. Rozwijanie działalności terenowej i internetowej.
8. Organizowanie samopomocy koleżeńskiej i solidarnościowej.
9. Publikowanie stanowisk, analiz i materiałów politycznych.
10. Organizowanie kampanii solidarnościowych i edukacyjnych.

Rozdział III

Członkowie i członkinie Związku

§7

1. Członkiem lub członkinią Związku może zostać osoba:
  - a) która ukończyła 13 rok życia,
  - b) nie ukończyła 20 roku życia,
  - c) akceptuje Statut oraz deklarację ideową SZU.
2. Przyjęcie do Związku następuje na podstawie deklaracji członkowskiej zatwierdzonej przez właściwe Koło SZU.
3. Członkostwo ustaje wskutek:
  - a) dobrowolnego wystąpienia,
  - b) wykluczenia,
  - c) wyczerpania się statusu uczniowskiego,
  - d) śmierci członka lub członkini,
  - e) ukończenia 20 roku życia.
4. Osoba, która ukończyła 20 rok życia, traci członkostwo z końcem miesiąca kalendarzowego, w którym osiągnęła wskazany wiek.
5. Dopuszcza się możliwość przedłużenia członkostwa ponad limit wieku w szczególnych przypadkach osób kontynuujących naukę w systemie szkolnym, w tym osób powtarzających rok szkolny, na podstawie decyzji właściwego Koła SZU.

§8

Członkowie i członkinie Związku mają prawo:

1. Uczestniczyć w zebraniach i działaniach organizacji.
2. Wybierać i być wybieranymi do władz Związku.
3. Zgłaszać postulaty i projekty działań.
4. Korzystać ze wsparcia organizacyjnego Związku.
5. Otrzymywać informacje o działalności wszystkich struktur Związku.
6. Brać udział w dyskusjach programowych i ideowych.

§9

Członkowie i członkinie mają obowiązek:

1. Przestrzegać statutu i uchwał organizacji.
2. Działać zgodnie z zasadami solidarności organizacyjnej.
3. Aktywnie uczestniczyć w działalności Związku.
4. Dbać o dobro organizacji i jej rozwój.

5. Przeciwdziałać zachowaniom dyskryminacyjnym i przemocowym.
6. Chronić dobre imię organizacji.

Rozdział IV **Władze Związku**

§10

Władzami Związku są:

1. Kongres Krajowy SZU.
2. Komisja Krajowa SZU.
3. Komisja Rewizyjna SZU.
4. Koła Lokalne SZU.

Rozdział V **Kongres Krajowy**

§11

1. Najwyższą władzą Związku jest Kongres Krajowy.
2. Kongres tworzą delegaci i delegatki wybrani przez struktury lokalne.
3. Kongres odbywa się co najmniej raz na rok.
4. Do kompetencji Kongresu należy:
  1. uchwalanie programu organizacji,
  2. uchwalanie zmian statutu,
  3. wybór Komisji Krajowej i Komisji Rewizyjnej,
  4. określanie kierunku politycznego organizacji,
  5. podejmowanie uchwał strategicznych,
  6. rozpatrywanie sprawozdań władz krajowych.

§12

1. Uchwały Kongresu zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy delegatów i delegatek.
2. Zmiana Statutu lub rozwiązanie Związku wymaga większości 2/3 głosów

Rozdział VI

Komisja Krajowa SZU

§13

1. Komisja Krajowa jest najwyższym organem wykonawczym Związku pomiędzy Kongresami Krajowymi.
2. Komisja Krajowa kieruje działalnością organizacji zgodnie ze Statutem oraz uchwałami Kongresu.
3. W skład Komisji Krajowej wchodzi od 7 do 15 członków i członkiń wybieranych przez Kongres Krajowy.
4. Kadencja Komisji Krajowej trwa rok.

§14

1. Komisja Krajowa wybiera ze swojego grona:
  1. Przewodniczącego lub Przewodniczącą,
  2. Wiceprzewodniczącego lub Wiceprzewodniczącą,
  3. Sekretarza lub Sekretarkę,
  4. Skarbnika lub Skarbniczkę.
2. Funkcji określonych w ust. 1 nie można łączyć.

§15

Do kompetencji Komisji Krajowej należy:

1. Reprezentowanie Związku na zewnątrz.
2. Realizacja uchwał Kongresu.
3. Koordynowanie działalności struktur lokalnych.
4. Prowadzenie działalności organizacyjnej, propagandowej i edukacyjnej.
5. Zarządzanie majątkiem organizacji.
6. Powoływanie zespołów roboczych i komisji problemowych.
7. Podejmowanie decyzji o akcjach ogólnokrajowych.

§16

1. Komisja Krajowa obraduje nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

2. Uchwały Komisji Krajowej zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy jej składu.
3. W przypadku równości głosów decyduje głos Przewodniczącego lub Przewodniczącej.

Rozdział VII

Komisja Rewizyjna

§17

1. Komisja Rewizyjna jest organem kontrolnym Związku.
2. W skład Komisji Rewizyjnej wchodzi od 3 do 5 członków i członkiń.
3. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą jednocześnie należeć do Komisji Krajowej.

§18

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

1. Kontrola działalności organizacyjnej i finansowej Związku.
2. Składanie sprawozdań Kongresowi Krajowemu.
3. Opiniowanie sprawozdań finansowych.
4. Nadzór nad przestrzeganiem Statutu.

Rozdział VIII

Struktury lokalne

§19

1. Podstawową jednostką organizacyjną Związku jest Koło SZU.
2. Koło może zostać utworzone przez co najmniej 3 członków lub członkinie.
3. Koła posiadają autonomię organizacyjną zgodną ze Statutem i uchwałami władz krajowych.

§20

Koła lokalne mają prawo:

1. Organizować lokalne akcje i kampanie.
2. Przyjmować nowych członków.
3. Wybierać własne władze.
4. Publikować stanowiska zgodne z linią programową organizacji.
5. Delegować przedstawicieli na Kongres Krajowy.

Rozdział IX

Zasady organizacyjne

§21

1. Związek działa zgodnie z zasadą demokratycznego centralizmu rozumianego jako:
  - a) swoboda dyskusji wewnętrznej,
  - b) obowiązek realizacji demokratycznie podjętych decyzji.
2. Mniejszość organizacyjna ma prawo przedstawiania własnych stanowisk wewnątrz organizacji.

§22

1. Wszelkie formy dyskryminacji, przemocy lub działań na szkodę organizacji są zakazane.
2. Wobec członków naruszających statut mogą zostać zastosowane:
  - a) upomnienie,
  - b) zawieszenie w prawach członkowskich,
  - c) wykluczenie ze Związku.
3. Decyzję o zastosowaniu kary podejmuje właściwe Koło lub Komisja Krajowa.
4. Od decyzji przysługuje odwołanie do Komisji Rewizyjnej.

Rozdział X

Majątek i finanse

§23

1. Majątek Związku tworzą:
  - a) dobrowolne składki członkowskie,
  - b) darowizny,
  - c) środki uzyskane z działalności statutowej.
2. Środki finansowe Związku mogą być wykorzystywane wyłącznie do realizacji celów statutowych.
3. Komisja Krajowa odpowiada za gospodarkę finansową organizacji.

Rozdział XI

Postanowienia końcowe

§24

W sprawach nieuregulowanych niniejszym Statutem decyzje podejmują odpowiednie organy Związku zgodnie z zasadami demokracji organizacyjnej oraz deklaracją ideową SZU.